

EYLÜL İLK YAR'LARI

Tuğçe ERGEN

İlk gittiğimiz okulda etkinliklerden sonra çocuk kalmıyor yurttta. Biz de öğretmenleri ile sohbet etme şansı buluyoruz. Bazı babaların sırf kız diye çocuklarını ahırda yatırdıklarını söylüyor bir hoca.

Sabah Ahmet ile sohbet ediyorum. Ahmet'in dersleri iyiymiş. Okullarına 60 km deki bir köyden geliyormuş. Ne olmak istediğini soruyorum doktor diyor. Babası vefat etmiş. En küçükleriymiş evin. İle hiç gidip gitmediğini soruyorum. Kafasında çıkan yara yüzünden 5 kere gittiğini ve bir kere de babasının onu çok küçükken götürdüğünü söylüyor. İl il gezdiğimiz projelerde o an duruyorum. Çoğu zaman büyük şehir statüsüne girmeyen iller bile o çocukların gözünde kocaman gözüküyor.

Onun yanından Ayşe'nin yanına gidiyorum daha doğrusu beni ip atlamaya çağırıyor. Bakıyorum on tane kız sırayla ve ara soğutmadan (onların tabiriyle:) ipi bir an bile boş bırakmıyor. Beni de aralarına dahil ediyorlar ne kadar facia atladığımdan habersiz. Tam

atlıyoruz, oynuyoruz derken ip sallamaya geçiyoruz. O sırada olan oluyor. Ayşe ipe girerken ip kulağına değıyor ve küpesinin teki kayboluyor. Bir anda yüzü düşüyor. O küpeleri tokalarının parçasından yaptığını söylüyor bir yandan çevresini tarayıp küpe ararken. Ben de ipi bir başkasına devredip onunla aramaya başlıyorum. Yarım saatlik çevre taraması sonucu buluyoruz ve küçücük bir şeyin insanı nasıl bu kadar mutlu ettiğini görüyorum tekrar. O çocuk için o küpe dünyanın en büyük elmasından daha değerli ve bulunca dünyalar onun oluyor.

Sonra Salim geliyor biz imalat atölyesi yaparken. Diğer arkadaşlarının kendi yaptığı topaçları görüp bir tane de o istiyor. Ama yaptığımız topaçları hem yarıştırmak hem

de birlikte oynamalarını sağlamak için ikişerli yaptırdığımızdan ona ancak yanına arkadaş bulabilirse yapabileceğimi söylüyorum. Arkadaş aramaya gidiyor bizim yanımızda başka bir çocuğa onunla topaç yapıp yapamayacaklarını soruyor. Çocuk kabul etmeyince üzülüp yanımıza geliyor. Ona bir anlaşma sunuyorum. Bir topaç yapmasına yardım etmeyi teklif ediyorum karşılığında onunla yapmayı kabul etmeyen arkadaşının yanına birkaç gün sonra gidip bunu birlikte oynamaları için yaptığını söylemesini istiyorum. O arada topaçlarıyla tüm çocuklar poz veriyor. Saliminkini sonradan yaptığımızdan o an aklımıza onu çekmek gelmiyor. Zülal ablasına "Beni de çekmeyecek misin?" diye soruyor. Bu beni ağlatacak kadar güzel bir cümle. Çünkü akabinde o kadar güzel bir poz veriyor ki iyi ki yaptırmışız tek başına diyoruz. O mutlulukla fotoğrafını çektirip yanımızdan ayrılıyor ve biz de yemeğe geçiyoruz.

Zaman onların yanında su gibi geçiyor. Gece onların yanına kitap okumak için gittiğimde fırsat bulup sohbet ediyoruz 8.sınıflarla. Fadime bana "İyi ki geldiniz. Geçen seneki 8. sınıflarda fen lisesini kazanan 1 kişi vardı ama ben biliyorum bu sene en az 5 kişi kazanacak. Siz bu yıl değil geçen yıl gelseydiniz onlardan da bir sürü kazanan olurdu. Siz benim çalışmaya, iyi yerlere gelme umudumu geri getirdiniz. Seneye size ilin en iyi fen lisesinden mektup yazacağım" diyor.

Ertesi gün gittiğimiz okulda küçüklere origami yaptırırken kendi yaptığım örneği çizgili boyuyorum. Ali gelip abla bak ben de seninki gibi yaptım, senden kopya çektim ben şimdi değil mi ?diyor.

Sonraki okula geçtiğimizde buralarda çocukları okul açıldıktan 1 hafta sonra gönderdiklerini öğreniyoruz. Ve o gün pazartesi olduğundan yeni gelmiş çocuklarla karşılaşıyoruz. Ben sayı almak için dışarıda beklerken yirmiden fazla aile çocuk ayrılmasına tanık oluyorum. Ama en etkileyeni beşinci sınıfa yeni başlayan Ayşe'ninki oluyor. İlk defa yurda gidecek olmanın verdiği bir üzüntüyle çevresine ürkekçe bakıyor. Babasına sarılıyor ve ondan ağladığını saklamak için hızlıca gidiyor. O kadar çabuk gidiyor ki babasından harçlık almadığının farkına bile

varmıyor. Babası arkasından seslenip yanına geliyor. Parayı alıp koşarak yanıma geliyor. Yurda eşyalarını bıraktığında gözyaşları dinse de mahzunluğu kalıyor. Onun için bu haftanın geçireceği en uzun haftası olacağını ve beş günün bir türlü gitmeyeceğini bilip onu teselli etmeye çalışarak okula götürüyorum.

Sonra başka bir araç geliyor. Bu 10 kişilik küçük minibüslerden. Arabanın üst kısmına demir atılıp bagaj olarak kullanılmış. Araba durup çocuklar inince bir tanesi bagajlar için üste çıkıp eşyaları bir bir atmaya başlıyor. Onu indirmeye ikna edemesem de Kasım abiden tutunmasını sağlıyorum. Şoför inip bunlar bir kısmı bir tur daha gideceğim hadi acele edin diye bağıyor. Çocuğu indirip eşyalarını götürdüğünde onları da okula götürüyoruz. Sonra etkinliklere geçtiğimizde tam yarısında bir baba kız içeri giriyor. Güneşin tüm yaz yaktığı bariz olan kıza dönüyorum. Babası beni öğretmen sanıp "hocam benim çocuk sana emanet, bak bizim köy bu ilçeye en uzak yerdedir. Bir şey olursa ben gelemem. Yavrumsana emanet" diyor. Öğretmen olmadığımı öğrendiğinde ise kime emanet edeyim bu çocuğu dediğinde öğretmenlerin olduğu yeri gösterip etkinliğime devam ediyorum. Kız üzgün bir şekilde elinde şeffaf poşetlerde gözükten defter kalemlerini sıkı sıkı tutup yerine geçiyor. Etkinliğim boyunca hüznü bakışlarla ağlamadan durmaya çalışıyor. O etkinlik benim için de çok zor oluyor. Kendi küçüklüğüm aklıma geliyor. Babamın bizi de aynen böyle bırakıp gitmek zorunda kaldığı zamanlara dönüyorum. Mazi gözümde tekrar canlanıyor.

Yemeğe
gittiğimizde
Melike ile
tanışıyorum.
Yanıma gelip
yemeği birlikte
yiyip
yiyemeyeceğimizi
soruyor. Onaylayıp
onunla sohbet
başlıyorum. 7
kardeş olduklarını
söylüyor.

Babasının çiftçi olduğunu ve onunla satranç oynamayı çok sevdiğini söylüyor. 4 ablasında okuyamadan evlendiğini ama babasının onu okutacağını da demeyi unutmuyor. Babası satranç oynamayı askerde öğrenmiş. "Annenle niye oynamıyorsun?" dediğimde "O bilmiyor, öğrenmeye vakti de olmuyor hep iş yapıyor ama babamla oynayabiliyoruz." diyor. "Babamı yendim birkaç kez." diye ekliyor sonra. Doktor olmak istediğini söylüyor.

Öğleden sonra da bu güzel çocuklarla hızla akıp gidiyor. Ertesi gün gittiğimiz yerde yemyeşiller içinde bir okul olduğunu görüyoruz. Çocuklar yemek için sıraya dizilmişlerken bizi görünce utangaç bir şekilde gülümseyerek bize bakıyorlar. Geleceğimizden haberleri olduğunu ve bizi heyecanla beklediklerini de o an öğreniyoruz. Bekleten olmak kolay tabi. Çok merak ettiklerini ve gece uyuyamadıklarını söylüyorlar. Orada küçücük sekizinci sınıfa giden bir çocukla tanışıyorum. Mehmet oldukça haylaz bir çocuk olduğunu söylüyor ve yurttan yapacak çok şey bulamadıklarından bahsediyor. Bazen velilerinden ya da tanıdıklarından biri gelirse ilçe merkezine gittiklerini ve gezdiklerini ama artık illerini de görmek istediklerini söylüyor. Kahvaltıda yanına oturuyorum onun gene. Köyde neler yaptığından bahsediyor. İneklerinin sayısını söylediğinde ben de aynı sayıda ineğimiz olduğunu söylüyorum ve benimle ortak bir nokta bulduğu için gözlerinden bir parıltı geçiyor."Ne yani senin baban da mı hem hayvancılık hem çiftçilik yapıyor?" diye sorduğunda evet diyorum ve bana köyle ilgili daha çok şey anlatmaya başlıyor. Yaz boyu oyunlar oynadığını, köyden dışarı çıkmadığını ve tarlada çalıştığını anlatıyor. Onun yanından kalkıp okula geçiyorum. Öğlene kadar zaman su misali hızla akıp gidiyor. Deneyler yapıyoruz ve merakla dinliyorlar.

Akşam koroda şarkılar söyleyip teleskoptan birlikte bakarken meraklı olanları gelip sorular soruyor abi ablalarına. Sabah erken saatte gideceğimizden onlara veda edip kitap okumaya kızların odasına geçiyoruz. Yataklarına

oturmuş dört gözle beklerken buluyorum hepsini. Sekiz çocuk aynı anda hikaye okumayıp "Bize Ankara'yı liseyi anlatsan? diyor. Tekliflerini kabul edip anlatmaya başlıyorum. Liseyi illerinde ama üniversiteyi Ankara'da okumak istediklerini söylüyor hepsi. Yaptığımız etkinliklerden sonra kararsız olanların artık bir hedefi olduğunu ve bizi geçmek için çok çalışacaklarını dinliyorum.

Başka bir ilçeye gitmek için hava aydınlanmadan yola koyuluyoruz. Bu sefer gideceğimiz okulun da ilçenin dışında olduğunu fark ediyoruz. Çocuklar kahvaltı için yurtlarından çıkarken şaşırılmış bir şekilde bize bakıyorlar. Okul merdivenlerinde sıraya geçip kahvaltı için diziliyorlar. Biz de aralarına dağıldığımızda Ferhat ile

tanışyorum. Kahvaltısını aldığımda masasına oturuyorum ve dikkatimi çatal olmadaan yemesi çekiyor. O ve arkadaşları elleriyle salamı bölüp ekmeğin arasına koyup yiyor. Reçelleri masa kenarlarına sürterek açıyorlar. (Ankara'ya döndüğümde onlar gibi ben de reçelimi masaya sürterek açıyorum). Ve bu arada birbirleriyle şakalaşıyorlar. Hepsiyle konuşmaya çalışıyorum ve bana söylemek istemedikleri şeyleri birbirlerine kürtçe söylemeleri dikkatimi çekiyor. Sonradan bu utangaçlıkları geçiyor. Zaman onlarlayken o kadar çabuk geçiyor ki hemen akşam oluyor. Yemekte gene onların yanında otururken buluyorum kendimi. Ellerinde birer kağıt ve oturmuş ezberlemeye çalışıyorlar. Ne olduğunu sorduğumda sahnede ilk defa şarkı söyleyeceklerini ve onları yönlendiren Kasım abilerine bakmak için şarkıları iyi bilmeleri gerektiğini söylüyorlar. Heyecandan yemeklerini tam bitirmeden bizim çalışmamız lazım diyip kalkıyorlar. Deneyler hızlıca geçip sıra onların şarkı söylemelerine geldiğinde ben de onlarla gidip arkalarında eşlik etmeye çalışıyorum. Şarkılar boyunca oldukça heyecanlanıyorlar.

Bittiğinde teleskopla bakmak için geçtiğimizde Musa'yı görüyorum. Musa birinci sınıflardan ve en küçüklerden. Teleskoptan bakmak için Sinem ablanın ayağına basması gerekecek kadar ufak:) Sonra teleskopa bir kez daha bakmak isteyen Çağla ile tanışıyoruz. Astronomiye çok ilgi duyduğunu ve hep ayın bu görüntüsünü görmeyi hayal ettiğini anlatıyor. Hayalini gerçekleştirmiş olmanın verdiği mutluluk bizleri sarıyor. Yüzlerde gülümseme ile odalara kitap okumaya dağılıyoruz.

Odaya gittiğimde dört tane birinci dördüncü sınıf arası çocuk ve bir o kadar büyük sınıflardan çocukla karşılaşıyorum. Küçük olanlar beni görünce yataklarına koşuyor ve şu zamana kadar hiç görmediğim tek yataklı ranzalarla karşılaşıyorum. Küçük olan çocuklar o yataklarda, büyük olanlar normal ranzalarda yatıyormuş. Uyumam hiç zor olmuyor. Odadan çıkarken son kez bakıp mışıl mışıl uyuyan ve belki de son kez kitap okunarak uyuyakalınan odadan çıkıyorum.

Sabah diğer okula gittiğimizde ise çocuklara sürpriz oluyor. Burda etkinliklerin her anı yeni bir katlama, yeni bir origami figürü öğretmekle geçiyor. Hatta gün sonunda hala ellerinde yaptığımız katlamaları diğer arkadaşlarına öğretirken görüyorum. Öğlen yemeğinde Kader ile tanışıyorum. Kısa saçları hemen dikkatimi çekiyor ve yanına oturduğumda hemen konuşmaya başlıyor. "Sen de mi saçını kendin kestin sonra uzamadı?" diye soruyor. Hayır dediğimde kendi saçını kestiğini ve yaz boyu

uzamadığı için böyle kısa kaldığını anlatıyor. Erkeklerin onunla dalga geçmesinden çok korktuğunu söylüyor. Sonra da başlıyor anlatmaya yazın köyde hep kitap okuduğunu şiirler yazdığını hatta birisinin ilçede birinci olduğunu.

Otobüse gitmeden hemen önce on çocuğun çevremi sarıp bana sarılmasıyla bir anda donup duruyorum. Hayatımın hiçbir safhasında böyle bir sevgiyle karşılaşmayınca orada gözlerim doluyor ama çocuklara çaktırmadan hepsine veda edip otobüse kadar kendimi tutuyorum. Otobüste tuttuğum gözyaşımın akmasına izin veriyorum. Otobüsten dışarı baktığımızda pencerelerden "İLKİYAR İLKİYAR" diye bağırmaya başlıyorlar çocuklar. Arkamızda bir sürü çocuk bırakıp dönüş yoluna geçiyoruz. Arka fonda daha gidecek yolumuz var çalarken...

Tuğçe ERGEN
Gazi Üniversitesi Hukuk 3

Nasıl Yardım Edebilirsiniz?

1. İLK YAR'larımızın geleceğine güzellikler katmak, onlara bir kitap hediye etmek, belki anısını yaşatmak istediğiniz bir büyüğünüz, bir yakınınız için kitaplık kurulmasını desteklemek, belki de daha fazlası için aşağıda bilgileri sunulan hesaplar aracılığıyla bağış yapabilirsiniz.

Hesap Sahibi : İLK YAR
Türk Lirası Hesabı (IBAN) : TR26 0006 4000 0014 2290 7069 68
Avro (Euro) Hesabı (IBAN) : TR92 0006 4000 0024 2293 5074 26
Dolar Hesabı (IBAN) : TR91 0006 4000 0024 2293 5762 17
Türk Lirası Hesabı (IBAN) (*): TR46 0006 2000 3030 0006 2994 01
(*) ilk 3 hesap İş Bankası ODTÜ şubesinde,
son hesap Garanti Bankası Boğaziçi Üniversitesi şubesinde açılmıştır.

Önemli Not: Bağışınızın açıklama kısmına "Adınızı, Soyadınızı, E-posta ve/veya Cep telefonu numaranızı" yazmanızı önemle rica eder, desteğiniz için teşekkür ederiz.

ABD'den bağışlarımızı TPF aracılığı ile topluyoruz. ... Vergi iadesi formu e-posta ile adresinize yollanıyor. Bir defalık veya düzenli bağış için bağlantı adresi: -yeni adres-

- <https://www.classy.org/campaign/ILKYAR/c164385>

2. E-postalarınızda www.ILKYAR.org.tr bağlantı vererek, izlenimlerimizi arkadaşlarınızla paylaşarak İLK YAR'ın tanınırlığını arttırabilirsiniz. Arkadaşlarınızın e-posta adreslerini bizlere (ILKYAR.yonetim@gmail.com) göndererek üyelik sistemimize dâhil olmalarını ve bu izlenimleri almalarını da sağlayabilirsiniz.

Önemli Not: İLK YAR izlenimlerindeki ve sitesindeki resimlerin kullanılmadığını göstereceğiniz hassasiyet ederiz.

resmi
izinsiz
hatırlar,
için teşekkür